

POSTANOWIENIE

Dnia 31 maja 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Prusinowski

w sprawie z powództwa A.C.
przeciwko (...) Centrum [...] w W.
o nagrody jubileuszowe, odszkodowanie z tytułu nierównego traktowania w
zatrudnieniu,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 31 maja 2017 r.,
skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego w W.
z dnia 28 stycznia 2016 r., sygn. akt VII Pa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w W. wyrokiem z dnia 28 stycznia 2016 r. oddalił apelację powódki A.C., wniesiona od wyroku Sądu Rejonowego w W. z dnia 15 października 2015 r.

Sprawa dotyczyła nagrody jubileuszowej za 25 i 30 lat pracy, a także odszkodowania za nierówne traktowanie w zatrudnieniu. Odnosząc się do zgłoszonych roszczeń, Sąd odwoławczy uznał, że art. 62 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej określa jedynie wysokość nagrody jubileuszowej oraz terminy jej wypłaty; w zakresie zaś ustalania okresów uprawniających do tego świadczenia, a także zasad jego obliczania i wypłacania art. 64 ustawy odsyła do przepisów o wynagrodzeniu obowiązujących u danego pracodawcy. Mając na uwadze wskazany wzorzec normatywny, Sąd drugiej instancji uznał, że rozwiązanie

obowiązujące w § 19 regulaminu obowiązującego u pozwanego (...) Centrum [...] w W. odpowiadało prawu. Polegało ono na uzależnieniu prawa do nagrody jubileuszowej od ogólnego stażu pracy, jak również od stażu zakładowego. W ocenie Sądu Okręgowego rozwiązanie to nie narusza reguł określonych w ustawie o działalności leczniczej. Oznacza to, że nie doszło do naruszenia art. 9 § 4 k.p. i art. 18^{3c} k.p.

Skargę kasacyjną wywiodła powódka, zaskarżyła wyrok w całości, zarzucając mu naruszenie art. 64 ustawy o działalności leczniczej w związku z art. 9 § 2 k.p., art. 64 w zw. z art. 62 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej, art. 18^{3a} k.p. w zw. z art. 18^{3b} § 1 ust. 2 k.p. i art. 18^{3c} k.p. oraz art. 291 § 1 k.p. w zw. z art. 5 k.c.

W ocenie powódki w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne oraz potrzeba wykładni art. 62 i art. 64 ustawy o działalności leczniczej, co przejawia się w pytaniach:

- czy art. 64 ustawy daje pracodawcy pełną swobodę w kształtowaniu przesłanek do nabycia nagrody jubileuszowej i możliwość wyprowadzenia dodatkowej przesłanki uzależniającej prawo do nabycia przez pracownika nagrody;
- czy art. 62 ustawy wskazuje na obligatoryjny charakter nagrody jubileuszowej dla pracowników podmiotów leczniczych - samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej i określa minimalne granice do nabycia uprawnień do nagrody jubileuszowej;
- jaki zakres powinno się nadać pojęciu z art. 64 ustawy „ustalenie okresów uprawniających do nagrody jubileuszowej”;
- czy pracodawca na podstawie art. 64 ustawy może w układzie zbiorowym lub regulaminie wynagradzania ograniczyć uprawnienie pracowników do nagrody jubileuszowej poprzez zaliczenie jedynie okresów pracy u danego pracodawcy lub też traktować okresy pracy u innych pracodawców w sposób mniej korzystny dla pracowników niż okresy zatrudnienia w danym zakładzie pracy;
- czy przepis art. 9 § 2 k.p. odnosi się także do art. 64 w zw. z art. 62 ustawy o działalności leczniczej;

- czy pracodawca wyprowadzając na podstawie art. 64 ustawy dodatkowe przesłanki uprawniające pracowników do nagrody jubileuszowej i różnicujące ich pod tym względem narusza przepisy dotyczącego równego traktowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie może zostać skierowana do rozpoznania merytorycznego.

Prawo do nagrody jubileuszowej nie ma charakteru powszechnego, przysługuje z mocy wyraźnego przepisu prawa pracy, który kierowany jest do wybranej grupy zatrudnionych. Z konstrukcyjnego punktu widzenia świadczenie uzależnione zostało od stażu pracownika, przy czym staż ten nie został w generalny sposób zdefiniowany i usystematyzowany. W orzecznictwie podkreśla się, że gratyfikacja jubileuszowa jest świadczeniem fakultatywnym i przepisy płacowe mogą kształtować do niej prawo w sposób samodzielny i swobodny z tego względu, że jej funkcją jest nagradzanie pracy u tego pracodawcy, u którego została przewidziana i u którego pracownik nabył do niej prawo. Nie można jednak tracić z pola widzenia okoliczności, że ze swojej istoty gratyfikacja jubileuszowa przysługuje za wieloletnią pracę. Oznacza to, że w zależności od uregulowania warunków nabycia do niej prawa w przepisach zakładowych może ona przysługiwać wyłącznie za zakładowy staż pracy, a więc z wyłączeniem okresów zatrudnienia u innych pracodawców, albo też z uwzględnieniem okresów innego (poprzedniego) zatrudnienia (wyroki Sądu Najwyższego z dnia 4 czerwca 2008 r., II PK 292/07, OSNP 2009 nr 19-20, poz. 259; z dnia 22 stycznia 2002 r., I PKN 820/00, LEX nr 54212). Wychodząc z tego punktu widzenia, treść art. 62 i art. 64 ustawy o działalności leczniczej staje się jasna. Pierwszy przepis określa ramy konstrukcyjne świadczenia. Uzależnia je od długoletniej pracy pracownika samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej, a wysokość świadczenia przyporządkowuje do określonej ilości lat pracy, przy czym nie określa o jakie lata pracy chodzi. Dopełnieniem tej konstrukcji jest art. 64 ustawy o działalności leczniczej, który w zakresie ustalenia okresów uprawniających do nagrody jubileuszowej odsyła do „przepisów obowiązujących u danego pracodawcy”.

Oznacza to, że w prawie zakładowym dochodzi do wyłonienia okresów uprawniających do nagrody jubileuszowej, a powszechne przepisy prawa nie mają w tym wypadku zastosowania.

Powyższe wnioski wynikają zarówno z wykładni językowej, jak również z reguł systemowych. Są jednoznaczne i nie budzą wątpliwości. Konstatacja ta jest istotna jeśli weźmie się pod uwagę, że przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. wychodzą z odmiennego założenia. Uzasadniają przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wyłącznie wówczas, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne albo przepisy prawne budzą poważne wątpliwości. Oznacza to, że poza zasięgiem art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. znajduje się sytuacja, gdy jednoznaczną odpowiedź normatywna można uzyskać przy wykorzystaniu standardowych metod interpretacyjnych. Uzależnienie nagrody jubileuszowej od stażu zakładowego nie jest wprowadzeniem „dodatkowej przesłanki”, co staje się zrozumiałe po przeczytaniu art. 62 ustawy, który odnosi się do „lat pracy” bez wyraźnego zastrzeżenia, że chodzi o zatrudnienie we wszystkich dotychczasowych zakładach pracy. Nie ma zatem również mowy o nierównym traktowaniu pracowników. Analiza art. 62 ustawy pozwala twierdzić, że nagroda jubileuszowa dla pracowników podmiotów leczniczych ma charakter powszechny, choć jednocześnie trzeba zaznaczyć, że właściwości takich nie posiada względem wszystkim zatrudnionych. Jeśli pracodawca nie miałaby możliwości limitowania „okresów uprawniających do nagrody jubileuszowej”, to odesłanie z art. 64 ustawy nie miałoby sensu. Oczywiście jest, że art. 9 § 2 k.p. odnosi się także do art. 64 w zw. z art. 62 ustawy o działalności leczniczej. Rzecz jednak w tym, że przepisy prawa stanowionego, w tym ustawy o działalności leczniczej, nie są bardziej korzystne dla pracownika niż postanowienia regulaminu wynagradzania obowiązującego u pozwanego. Oznacza to, że efekt art. 9 § 2 k.p.c. w tym wypadku nie występuje.

Z przeprowadzonych rozważań wynika, że podniesione zagadnienia prawne nie mają charakteru istotnego, nie mogą zatem uzasadniać przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Powódka pyta również, czy pracodawca na podstawie art. 64 ustawy może w układzie zbiorowym lub regulaminie wynagradzania ograniczyć uprawnienie pracowników do nagrody jubileuszowej przez zaliczenie jedynie okresów pracy u

danego pracodawcy lub też traktować okresy pracy u innych pracodawców w sposób mniej korzystny dla pracowników niż okresy zatrudnienia w danym zakładzie pracy. Zagadnienie to nie występuje w rozpoznawanym sporze. Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia wnoszonym w konkretnej, indywidualnej sprawie zakończonej wydaniem prawomocnego wyroku, wobec czego argumenty za potrzebą rozpoznania tak rozumianego środka zaskarżenia przedstawione we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania nie mogą być oderwane od podstawy faktycznej. Dlatego również z tego powodu nie jest możliwe przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Kierując się podanymi argumentami, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

as